

Pers en Voorlichting

Hof van Justitie van de Europese Unie
PERSCOMMUNIQUÉ nr. 32/21
Luxemburg, 4 maart 2021

Arrest in zaak C-362/19 P
Commissie / Fútbol Club Barcelona

Het Hof vernietigt het arrest van het Gerecht waarbij het besluit van de Commissie dat de belastingregeling voor vier Spaanse professionele voetbalclubs als staatssteun had aangemerkt, nietig was verklaard

Het beroep dat Fútbol Club Barcelona tegen dit besluit had ingesteld, wordt definitief verworpen

Op grond van een in 1990 vastgestelde Spaanse wet waren alle Spaanse professionele sportclubs verplicht om zich om te vormen tot naamloze sportvennootschappen, met uitzondering van professionele sportclubs die een positief balanssaldo hadden behaald tijdens de boekjaren voorafgaand aan de vaststelling van die wet. Fútbol Club Barcelona (FCB), en drie andere professionele voetbalclubs die onder die uitzondering vielen – Club Atlético Osasuna (Pamplona), Athletic Club (Bilbao) en Real Madrid Club de Fútbol (Madrid) –, hadden er daarom voor gekozen om hun activiteiten voort te zetten in de vorm van rechtspersonen zonder winsttoegmerk en genoten in die hoedanigheid een bijzonder belastingtarief voor hun inkomsten. Aangezien dit bijzondere belastingtarief tot in 2016 lager was dan het tarief voor naamloze sportvennootschappen, heeft de Commissie bij besluit van 4 juli 2016¹ vastgesteld dat deze regeling aan de vier betrokken clubs een voordeel had verleend op het gebied van de vennootschapsbelasting en daarom onrechtmatige en met het Unierecht onverenigbare steun vormde, en heeft zij Spanje gelast om de regeling stop te zetten en de aan de begunstigden van die regeling uitgekeerde individuele steun terug te vorderen.

In het door FCB tegen het litigieuze besluit ingestelde beroep heeft het Gerecht van de Europese Unie dit besluit bij arrest van 26 februari 2019² nietig verklaard op grond van de overweging dat de Commissie niet rechtens genoegzaam had aangetoond dat aan de begunstigden van de betrokken maatregel een economisch voordeel was verleend. Het Gerecht heeft in het bijzonder geoordeeld dat de Commissie niet voldoende had onderzocht of het voordeel dat uit dat lagere belastingtarief voortvloeide, kon worden geneutraliseerd door het aftrekpercentage voor de herinvestering van uitzonderlijke winsten, dat voor de professionele voetbalclubs die handelden in de vorm van rechtspersonen zonder winsttoegmerk lager was dan het percentage dat van toepassing was op entiteiten die actief waren in de vorm van naamloze sportvennootschappen.

Bij arrest van 4 maart 2021 heeft het Hof de hogere voorziening van de Commissie toegewezen en het bestreden arrest vernietigd. Ter ondersteuning van haar hogere voorziening voerde de Commissie één middel aan, namelijk schending van artikel 107, lid 1, VWEU, voor zover deze bepaling betrekking heeft op het begrip „voordeel dat staatssteun kan opleveren” en op haar verplichtingen in het kader van het onderzoek of er sprake is van steun, in het bijzonder vanuit het oogpunt van het bestaan van een voordeel. In deze context verduidelijkt het Hof de bewijslast die op de Commissie rust wanneer zij onderzoekt of een belastingregeling de begunstigden ervan een voordeel verleent, en derhalve of die regeling „staatssteun” kan vormen in de zin van artikel 107, lid 1, VWEU.

Beoordeling door het Hof

¹ Besluit (EU) 2016/2391 van de Commissie van 4 juli 2016 betreffende de steunmaatregel SA.29769 (2013/C) (ex 2013/NN) die door Spanje ten uitvoer is gelegd ten gunste van bepaalde voetbalclubs (PB 2016, L 357, blz. 1).

² Arrest van 26 februari 2019, Fútbol Club Barcelona/Commissie, [T-865/16](#) (zie ook [PC nr. 17/19](#)).

In het kader van de beoordeling van de gegrondheid van het enige ter ondersteuning van de hogere voorziening aangevoerde middel **constateert het Hof in de eerste plaats dat het Gerecht blijk heeft gegeven van een onjuiste rechtsopvatting door te oordelen dat het omstreden besluit moet worden opgevat als een besluit dat zowel betrekking heeft op een steunregeling³ als op individuele steun, omdat de Commissie zich in haar besluit ook heeft uitgesproken over de individuele steun die aan de vier bij naam genoemde begunstigde clubs is verleend.** In het geval van steunregelingen moet immers onderscheid worden gemaakt tussen de vaststelling van die steunregeling en de op basis van die regeling verleende steun. Individuele maatregelen waarmee uitsluitend een steunregeling wordt uitgevoerd, zijn enkel maatregelen tot uitvoering van de algemene regeling, die in beginsel niet bij de Commissie hoeven te worden aangemeld.

In het onderhavige geval **stelt het Hof vast dat de omstreden maatregel betrekking heeft op een dergelijke steunregeling, aangezien de specifieke belastingregels voor entiteiten zonder winstoogmerk, in het bijzonder het lagere belastingtarief, louter op grond van deze maatregel elk van de in aanmerking komende voetbalclubs – die algemeen en abstract zijn omschreven – voor een onbepaalde periode en een onbepaald bedrag kunnen bevoordelen, zonder dat aanvullende uitvoeringsmaatregelen nodig zijn en zonder dat er een verband bestaat tussen deze belastingregels en de uitvoering van een specifiek project.** Derhalve kan het feit dat in deze zaak **op grond van de betrokken steunregeling individuele steun is toegekend aan de clubs, niet van invloed zijn op het onderzoek naar het bestaan van een voordeel dat de Commissie moet verrichten. Het Gerecht heeft dus ten onrechte geoordeeld deze omstandigheid van belang was.**

In de tweede plaats **stelt het Hof vast dat de onjuiste rechtsopvatting waarvan het Gerecht aldus blijk heeft gegeven, afbreuk doet aan de conclusies die het daaraan verbindt met betrekking tot de omvang van de verplichting van de Commissie om aan te tonen dat er sprake is van een voordeel.** Op grond van dit onjuiste uitgangspunt heeft het Gerecht namelijk geoordeeld dat de Commissie bij haar beoordeling niet alleen rekening had moeten houden met het voordeel dat uit het lagere belastingtarief voortvloeit, maar ook met de andere bestanddelen van de betrokken belastingregeling, die volgens het Gerecht niet los van elkaar staan, zoals de aftrekmogelijkheden, aangezien beperkingen van die aftrek het bovengenoemde voordeel zouden kunnen neutraliseren. Het Hof brengt in herinnering dat de Commissie een steunregeling weliswaar in haar geheel moet beoordelen, rekening houdend met alle – zowel de voor de begunstigten gunstige als de voor hen ongunstige – bestanddelen die de regeling specifiek kenmerken, maar dat het onderzoek naar het bestaan van een voordeel niet mag afhangen van de financiële situatie van de begunstigten van die regeling op het moment van de latere toekenning van individuele steun op grond van die regeling. In het bijzonder **belet het feit dat het precieze bedrag van het voordeel dat de begunstigten elk belastingjaar daadwerkelijk hebben ontvangen, op het moment van de vaststelling van de steunregeling niet kan worden vastgesteld, de Commissie niet om vast te stellen dat die regeling vanaf dat moment die begunstigten een voordeel kon verschaffen, en kan dat feit de betrokken lidstaat dan ook niet vrijstellen van de fundamentele verplichting om die regeling aan te melden.** Indien de Commissie, zoals het Gerecht in het bestreden arrest heeft geoordeeld, bij de beoordeling van een belastingregeling op grond van geactualiseerde gegevens zou moeten beoordelen of het voordeel zich daadwerkelijk in latere belastingjaren heeft voorgedaan en, indien dat het geval is, of dat voordeel is geneutraliseerd door de nadelen die in andere belastingjaren zijn vastgesteld, zouden de lidstaten die hun verplichting om een dergelijke regeling aan te melden niet nakomen, namelijk door een dergelijke benadering worden bevoordeeld. **Enkel op het moment van de eventuele terugvordering van op grond van de betrokken steunregeling verleende individuele steun moet de Commissie dus de individuele situatie van elke begunstigde beoordelen, aangezien voor die terugvordering het precieze bedrag van de steun die deze begunstigten daadwerkelijk elk belastingjaar hebben ontvangen, moet worden vastgesteld.**

---

³ In de zin van artikel 1, onder d), van verordening (EU) 2015/1589 van de Raad van 13 juli 2015 tot vaststelling van nadere bepalingen voor de toepassing van artikel 108 [VWEU] (PB 2015, L 248, blz. 9).

In deze zaak staat vast dat de steunregeling die uit de omstreden maatregel voortvloeit, bepaalde clubs waarop die regeling van toepassing was – waaronder FCB – de mogelijkheid liet om bij wijze van uitzondering als entiteit zonder winstoogmerk actief te blijven, waardoor die clubs vanaf het moment van de vaststelling van die regeling in aanmerking kwamen voor een belastingtarief dat lager was dan het tarief dat gold voor clubs die actief waren als naamloze sportvereniging. Daardoor **kon de betrokken steunregeling vanaf het moment van de vaststelling ervan de clubs die handelden als entiteiten zonder winstoogmerk bevoordelen ten opzichte van de clubs die actief waren als naamloze sportvereniging, en hun aldus een voordeel verschaffen dat binnen de werkingssfeer van artikel 107, lid 1, VWEU kon vallen.** Om rechtens genoegzaam aan te tonen dat de betrokken steunregeling de begunstigen een voordeel verschaft in de zin van artikel 107, lid 1, VWEU, **hoefde de Commissie in het omstreden besluit dus niet te onderzoeken wat de gevolgen waren van de aftrek voor herinvestering van uitzonderlijke winsten noch wat de gevolgen waren van de mogelijkheden van uitstel in de vorm van belastingkredieten en in het bijzonder niet of deze aftrek of deze mogelijkheden het voordeel dat uit het lagere belastingtarief voortvloeit, neutraliseerden.** Derhalve moet worden vastgesteld dat **het Gerecht**, door te oordelen dat de Commissie een dergelijk onderzoek moest verrichten en daarvoor indien nodig relevante gegevens moest opvragen, **blijk heeft gegeven van een onjuiste rechtsopvatting.** Bijgevolg vernietigt het Hof het bestreden arrest op dit punt.

Wat ten slotte de gevolgen van de vernietiging van het bestreden arrest betreft, merkt het Hof om te beginnen op dat het Gerecht weliswaar, om het beroep tot nietigverklaring van het omstreden besluit toe te wijzen, het tweede middel – dat in wezen zag op de onvolledigheid van het onderzoek naar het bestaan van een voordeel – heeft aanvaard, maar voorafgaand daaraan het middel inzake schending van artikel 49 VWEU heeft afgewezen waarmee FCB had betoogd dat de Commissie had moeten constateren dat de verplichting voor professionele sportclubs om zich om te vormen tot naamloze sportverenigingen in strijd was met de door deze bepaling gewaarborgde vrijheid van vestiging. Het stond FCB of Spanje, dat aan de zijde van de voetbalclub heeft geïntervenieerd, dus vrij een incidentele hogere voorziening in te stellen om de gegrondheid van de motivering van de afwijzing van het betrokken middel te betwisten, ook al had het Gerecht hun vorderingen om andere redenen toegewezen. Nu deze incidentele hogere voorziening niet is ingesteld, heeft het bestreden arrest op dit punt gezag van gewijsde.

Het Hof is dan ook van oordeel dat het beroep in staat van wijzen is en doet dit beroep bijgevolg zelf af. Het verwerpt de andere vier middelen die in eerste aanleg zijn aangevoerd. Deze middelen hadden achtereenvolgens betrekking op fouten van de Commissie bij het onderzoek van het door de betrokken maatregel verleende voordeel, schending van het vertrouwens- en het rechtszekerheidsbeginsel, schending van artikel 107, lid 1, VWEU doordat de Commissie niet had geoordeeld dat de omstreden maatregel was gerechtvaardigd door de interne logica van het belastingsysteem in kwestie, en schending van de regels voor de terugvordering van bestaande steun. **Bijgevolg verwerpt het Hof het door FCB ingestelde beroep.**

NOTA BENE: Bij het Hof van Justitie kan een tot rechtsvragen beperkte hogere voorziening worden ingesteld tegen een arrest of een beschikking van het Gerecht. In beginsel heeft de hogere voorziening geen opschortende werking. Indien de hogere voorziening ontvankelijk en gegrond is, vernietigt het Hof de beslissing van het Gerecht. Ingeval de zaak in staat van wijzen is, kan het Hof de zaak zelf afdoen. In het omgekeerde geval verwijst het de zaak naar het Gerecht, dat aan de door het Hof in het kader van de hogere voorziening gegeven beslissing is gebonden.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar via "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106